

Bilaga: ordlista

engelska	svenska
1-log; 1 log	<i>Motsvarar beteckningen 10¹</i>
accelerate; accelerating	accelerera; accelererande
acetic acid	ättiksyra
acid-bile incubation	<i>syra-galla inkubation: att odla mikrober genom att inkubera dem under förhållanden som innehåller saltsyra och galla</i>
acid-bile tolerance; acid and bile tolerance test	förmågan att tåla syra och galla; ett experiment som mäter mikrobers förmåga att överleva saltsyra/magsyra- och gallvätskebehandlingar.
aero-tolerant; aerobic	syretålig; aerob, i väsentligt behov av syre
agar	<i>agar: polysackarider isolerade från havstång, som används t.ex. i det mikrobiella tillväxtmediet</i>
air-suspended droplets	droppar blandade i luften
alginate	<i>alginat: polysackarid isolerad från alger</i>
amidated low-methoxyl pectin	amiderat pektin med få metoxylgrupper
amino acid	aminosyra
anaerobic; anaerobiosis	anaerob, kan leva utan syre; liv i en anaerob miljö
antibacterial effect	antibakteriell effekt, effekt som förhindrar tillväxt av bakterier
antibiotic treatment	antibiotikabehandling
antimicrobial	antimikrobiell, förebyggande av mikrobiell tillväxt
antioxidant	antioxidant, ämne eller medel som förhindrar oxidation
ascorbic acid	askorbinsyra
asterisk	asterisk, stjärntecken
atomize (through the spray dryer); atomizer nozzle	dispergera lösningen i en fin dimma (i spraytorkningen); munstycke
autoclave	autoklav, autoklavering: <i>sterilisering med mättad vattenånga vid hög temperatur och tryck</i>
bacteriocin	<i>bakteriocin: peptider som produceras av bakterier som kan förstöra bakterier eller förhindra deras tillväxt/reproduktion</i>
bacterium, bacteria	bakterie, bakterier
bead	pärla
bile; bile salt; bile tolerance	galla, gallvätska; gallsalt; galltolerans, förmågan att tåla galla
bioactive metabolite	en bioaktiv metabolit: <i>ämneomsättningsprodukt, som kan påverka människans hälsa</i>
biodegradable	bionedbrytbar
biofilm	<i>biofilm: ett [slem] lager som bildas av mikrober på någon yta</i>
butyrate	butyrat: <i>saltformen av smörsyra/butansyra</i>
carrier	bärare
cecum	blindtarm
cell free supernatant (CFS)	cellfri supernatant: <i>en lösning från vilken celler har avlägsnats genom centrifugering</i>
cell line	cellinje
centrifugation	centrifugering
chia (seed); chia and flax seed mucilage)	chia (frö); chia och linfröslem
chitosan	<i>kitosan: en polysackarid isolerad från t.ex. kräftdjursskal</i>
coalesce; coalescence	förena sig, sluta sig samman; sammansmältning, förena sig
coating	bestryka, belägga; bestrykning, beläggning

colitis	kolit, inflammation i tjocktarmen
collecting vessel	uppsamlingskärl
colon; colonic crypt	kolon; kolon grop
colonize; colonization; colonization barrier	bebo, ockupera, kolonisera; kolonisering, bosättning; kolonisationsbarriär
colony forming units (CFU)	kolonibildande enhet (CFU)
colorectal cancer	tjocktarms- och ändtarmscancer
core material	kärnmaterial
cryoprotectant	frostskyddsmedel
cultivation	odling, uppväxande
culture medium	odlingsmedium, näringslösning
cysteine	cystein: <i>en av aminosyrorna</i>
data analysis	analysering av data som samlats in i studien
de Man Rogosa Sharpe (MRS) broth	de Man Rogosa Sharpe tillväxtmedium (MRS tillväxtmedium): <i>tillväxtmedium eller tillväxtlösning som används för att odla mjölksyrabakterier</i>
decapsulation	avkapsling: <i>sönderdelning eller upplösning av kapselstrukturen</i>
delivery	transportsätt, transport
desiccation	torking, att torka upp
designated	namngiven, viss, specifik
diameter	diameter
diarrhea	diarre
dilute; diluted; diluted serially	utspäda, utspädd; utspädning; utspädd i en serie
disaccharide	disackarid
disintegrate	sönderfall, nedbrytning
disperse, dispersed	dispergera, dispergerat: <i>i en dispersion (se nedan) det ämne som finns som finfördelade partiklar i kontinuerlig fas har dispergerats</i>
dispersion	dispersion: <i>en blandning av två i varandra olösliga ämnen, där ena ämnet är utspridd i små delar i den andra, som utgör den kontinuerliga fasen</i>
diversity	diversitet, mångfald
double-emulsion	dubbelemulsion: <i>t. ex. vatten emulgeras i olja och den resulterande emulsionen återemulgeras i olja</i>
droplet-like	dropplikt
dropwise	en droppe i taget
dysbiosis; dysbiotic	dysbios, mikrobiom obalans; dysbiotisk
electrospinning	elektrospinning
emulsification	emulgering, emulsion tillverkning
encapsulation	inkapsling
encapsulation yield (EY)	Inkapslingsutbyte: <i>i detta material har inkapslingsutbytet beräknats med hänsyn till antalet livsdugliga mikrober med hjälp av beräkningsformeln nedan</i> $EC = \log N / \log N_0 \times 100$, där N är antalet <i>viabla</i> mikrober före behandling och N_0 är antalet <i>viabla</i> mikrober efter behandling.
enterohaemorrhagic (EHEC); enterotoxigenic (ETEC)	enterohemorragisk (EHEC: <i>enterohemorragisk Escherichia coli</i>); enterotoxigen (ETEC: <i>enterotoxigen Escherichia coli</i>)
enumerate	räkna upp, lista

epithelial	epitelial, har något att göra med ytcellen, här: relaterat till ytcellerna i tarmslemhinnan
Eq. (equation)	ekvation (matematisk, kemisk)
evaporate	avdusta
external	yttre, utanför något
extrusion	extrudering
fabrication	tillverking
fastidious	selektiv, kräsen
pellet; feed pellet	granulat, pellet; foderpellet
fiber	fiber
filter	filter
flake	flinga
flax seed; chia and flax seed mucilage	linfrö; chia och linfröslem
food-grade	livsmedelskvalitet
fragile	spröd
freeze-drying	frystorkning
fresh culture	färsk kultur, här: cellkultur
fungus	svamp(-mikrob)
gastric	mag-, relaterat till magsäcken
gastrointestinal (GI); gastrointestinal tract, GI tract (GIT)	relaterat till matsmältningssystemet; matsmältningssystemet, mag- och tarmkanalen
gel	gel
gelatin	gelatin
gelation	geling, gelbildning
gene expression	genexpression; genuttryck
genipin	genipin: <i>en förening som finns i extraktet av Genipa americana frukt</i>
genus, genera	släkt, släkter: <i>t.ex. då man beskriver mikrober</i>
glutathione	glutation: <i>en tripeptidstruktur</i>
glycerol	glyserol
glycine betaine	glycin betain
gnotobiotic animal model	gnotobiotisk djurmodell: <i>försöksdjur föds upp i en bakteriefri miljö</i>
gram-negative; gram-positive	gramnegativ; grampositiv: <i>gramfärgning klassificerar mikrober baserat på deras ytstruktur</i>
guar gum	guargummi: <i>en typ av polysackarid</i>
gut commensal	här: tarmets normala mikrobiota
gut; gut barrier; gut inflammatory disorder	tarm; tarmslemhinnans barriär; inflammatorisk tarmsjukdom
hardening and stabilizing solution	lösningen som härdar och stabiliserar strukturen
homeostasis	homeostas, kroppsbalans
host	värd: <i>organism som är föda eller förökningsställe för en annan organism</i>
humidity	fuktighet
hydroxypropyl methylcellulose (HPMC)	hydroxietylpropylmetylcellulosa: <i>en typ av kemiskt modifierad cellulosa</i>
hyperosmotic condition	hyperosmotiskt tillstånd: <i>tillstånd med högt osmotiskt tryck</i>
ice crystal	is kristall

ileal	ileal, har någonting att göra med slutändan av tunntarmen (ileum)
immerse	försänka, försänkning
immune system; immune modulating; immunotherapy	immunförsvar; modifierar immunförsvar; immunterapi
In vitro; in vivo	i provröret, i laboratoriet; i levande organismer
incubate	inkubera, växa
indigenous (gut microbes)	ursprunglig, medfödd
inflammation; inflammatory bowel disease (IBD)	inflammation; inflammatorisk tarmsjukdom
ingestion	näringsupptagning, inmundigande
inhibition zone	inhibitionszon: <i>används som en enhet när man vill uttrycka extraktets förmåga att förhindra tillväxt av mikrober</i>
initial/pre-clinical test	preliminär eller preklinisk prövning: <i>en studie för att fastställa säkerheten för en ny produkt innan den administreras till människor</i>
inlet temperature	inloppstemperatur, temperaturen hos inkommande flödet
inoculate	överföra, ympa, inokulera
intestinal; intestinal wall	tarm-, tarm relaterat; tarmvägg
intra- and inter-individual (intestinal) variability	intra- och interindividuell (tarmrelaterad) variation
intracellular	intracellulärt
inulin	inulin: <i>en typ av frukto-oligosackarid</i>
irritable bowel syndrome (IBS)	irritabel tarmsyndrom
labeling implication	påverkar förpackningsbeteckningar: <i>en krav som härstammar från lagstiftningen</i>
lactic acid bacteria (LAB)	mjölksyrabakterie
lactose	laktos: <i>en typ av disackarid</i>
lag-phase	det långsamma stadiet eller fasen i mikrotillväxten
lean (body type)	smal, mager
liquefied	något som har gjorts till en vätska
livestock	boskap
logarithmic reduction	logaritmisk reduktion
lowercase letter	små bokstäver (<i>motsats till versaler</i>)
Luria–Bertani (LB) broth	Luria–Bertani-tillväxtlösning (LB-tillväxtlösning): <i>tillväxtmedium eller tillväxtlösning som innehåller mycket näringsämnen och är lämplig för t.ex. odling av Escherichia coli</i>
lyophilization	frystorkning, lyofilisation
magnetically driven carrier	bärare, som utnyttjar magnetism för att fungera
maltodextrin	maltodextrin: <i>en snabbt absorberad kolhydrat som bildas genom att bryta ner stärkelse</i>
mean ± standard deviation (SD)	medelvärde ± standardavvikelse
mechanical stress	mekanisk stress
medium	<i>se culture medium</i>
melting point	smältningspunkt
membrane	film eller membran
metabolism; metabolic; metabolic end product; metabolite	metabolism, ämnesomsättning; relaterat till ämnesomsättning; slutprodukten för metaboliska kedjan; metabolit, ämnesomsättningsprodukt
micro-environment	mikroklimat

microaerophilic	kräver bara litet syra
microbe; microbiota	mikrob, mikroorganism; mikrobiom, mikroorganismer i ett visst område
microdevice	en liten apparat eller instrument
microencapsulation	mikroinkapsling
microgels and –beads	mikrogel och -pärlor
microparticle	mikropartikel
Mitigating, mitigate	mildra, lindra
mono sodium glutamate	mononatriumglutamat
morphology	morphologi, studerar form
mouse, mice; murine	mus, möss; relaterade till möss
MRS agar	MRS-agar: <i>tillväxtmedium som används för odling av mjölksyrabakterier</i>
MRS broth	<i>Se de Man Rogosa Sharpe (MRS) broth</i>
mucilage	växtslem
mucin; mucus	mucin: <i>ett glykoprotein som finns i slem; slem</i>
mucosa	slemhinna
next generation sequencing techniques	ny generation sekvenseringsmetoder; en metod för att analysera bassekvensen av DNA och RNA
niche	här: ett ekologiskt fack där mikrober har möjlighet att leva och föröka sig
non-degradable material	icke nedbrytbar material
non-spore forming	icke sporulerande (mikrob)
nutrient; nutritional	näringsämne; relaterat till näring eller näringsämnen
nylon cloth	nylontyg
one-way ANOVA	envägsvariansanalys: <i>statistisk test</i>
oral; orally administered	oralt, relaterar till munnen; intag genom munnen
osmoadaptation	osmoadaptation: <i>anpassning till de osmotiska förhållandena i miljön</i>
osmosis; osmotic pressure; osmotic stress	osmos; osmotisk tryck; osmotisk stress
outlet temperature	utloppstemperatur, temperaturen hos utkommande flödet
oxidative; oxygen damage	orsakar oxidation; skada orsakat av oxidering
p	p-värde: <i>värde som representerar signifikansen av det statistiska testresultatet</i>
palatability	smaklighet
pasteurization; pasteurize	pastörisering: <i>en mild värmebehandling; pastörisera</i>
pathogen	patogen
pectin	pektin
peptidoglycan layer	peptidoglykanskikt
peptone water	peptonvatten: <i>en utspädningslösning relaterat till mikrobiell odling</i>
persistence	uthållighet, persistens
Petri-dish	petriskål: <i>en behållare som används t.ex. för bakteriekulturer</i>
phospholipid	fosfolipid
phylogenetical	fylogenetisk, relaterad till arternas härkomstshistoria
physico-chemical	fysikalisk kemisk
plate	platta
polar residue	polära delen
poly-L-lysine	poly-L-lysin

poly-ε-caprolactone	poly-ε-kaprolakton
polymeric carrier	polymerisk bärare
polysaccharide	polysackarid
polyvinyl alcohol	polyvinylalkohol
pore-size	porstorlek
powdery	pulverformig
probiotic; probiotic properties	probiotika, probiotika; probiotiska egenskaper
processing aid	bearbetningshjälpmedel, processhjälpmedel
proliferation	förökning, tillväxt
proof-of-concept study	<i>det första steget i produktutvecklingen, försöket att bevisa att en metod fungerar</i>
protectant	beskyddande medel eller faktor
punch	stansa, sticka hål
receptor	receptor
replicated determination	test som upprepas
resuspend	resuspendera, återsuspendera: <i>t.ex. torkat material löses eller omblandas i vätska på nytt</i>
riboflavin	riboflavin (vitamin B2)
rinse	skölja
sachet	en liten påse, dospåse
saline; normal saline	saltlösning
sandwiched	skiktad
scale-up	<i>designa något (till exempel mikrobproduktion) för att fungera i större skala</i>
scanning electron microscopy (SEM)	svepelektronmikroskopi
shelf life	hållbarhetstid, lagringstid
short chain fatty acid (SCFA)	kortkedjat fettsyra
skim milk	fettfri mjölk
sodium caseinate	natriumkaseinat
sodium citrate	natriumcitrat
solution	lösning
soybean oil	sojabönlja
spatial	rumslig, relaterat till utrymmet, omgivningen eller rymd
species	art, arter
specimen aluminum stub	provhållare av aluminium
spherical	sfärsik, boll-liknande
spore; spore-former	spor; spor producerande
spray nozzle	spraytorkarens munstrycke
spray drying (spray-drying)	spraytorkning: <i>metoden, med vilken vätskeformade livsmedel torkas (till exempel tillverking av mjölkpulver)</i>
spread plate method	en mikrobiell odlingsmetod där en utspädning sprids över tillväxtmediet
starvation	svält
sterile tip	steril (pipett) spets
stirring; magnetic stirrer	omrörning; magnetisk omrörare
stock	lager, här: <i>en starkare lösning från vilken en svagare lösning späds ut för användning</i>
stomach	mage

storage stability	tål förvaring eller lagring
strain	här: mikrobstam
stress compound	stressinducerad förening
sublimation	sublimation
sucrose	sackaros: <i>en typ av disackarid</i>
sugar alcohol	sokeralkohol
suspend; suspension	suspendera, förslamma; suspension: <i>en blandning där en vätska har blandats med ett fast ämne</i>
swine	svin, relaterat till svin
syringe	spruta
thermotolerance, thermal-tolerance, thermos-resistance performance	värmetolerans, termisk tolerans, värmebeständighet
transit	genomfart
transmit	överföra, infektera
transplant	förflytta, flyttä över
trehalose	trehalos: <i>en typ av disackarid</i>
trigger	initial impuls, trigger, igångsätta
triplicate	triplikat: <i>analys gjord med tre parallella prov</i>
Tukey's multiple range test	<i>en statistisk test</i>
tumor	tumör
Tween 80	<i>ett emulgeringsmedel, med hjälp vilken det är möjligt t.ex. att blanda fettlösliga ämnen med vatten</i>
type 2 diabetes	typ 2 diabetes
unidirectional release	enkelriktad frigörande av ämnet
uric acid	urinsyra
v/v; % (v/v)	volym/volym; volymprocent
vacuum	vakuum
vaginal infection	vaginal infektion
viable; viability	livsduglig, livskraftig; livsduglighet, vitalitet
virulence factors	faktorer relaterade till förmågan att förorsaka sjukdom (smittoförmåga)
w/v; % (w/v)	massa/volym; massaprocent
water activity (aw)	vattenaktivitet: <i>beskriver hur mycket vattnet är bundet i biologiska material</i>
water-oil-water double-emulsion encapsulation	inkapsling relaterad till vatten-olja-vatten dubbelemulsion
whey	vassle
World Health Organization	Världshälsoorganisationen
xanthan/gellan gum beads	xantangummi- eller gellangummi pärlor

Flera namn på mikrober nämns i artiklarna. Namnen på mikrober består av två delar, varav den första anger mikrobens släkte och den andra anger arten av mikroben. Till exempel är *Akkermansia muciniphila* en bakterie som tillhör släktet *Akkermansia*, vars art är *muciniphila*. Namnen på mikrober kan också presenteras så att släktets namn förkortas - t. ex. *A. muciniphila*.